NORAKSTS
Lieta Nr.A42335706
AA43-0134-09/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 20.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Gintere,
tiesneši M.Osmane un E.Puriņš,

piedaloties pieteicējai *I.D.* un pieteicējas pārstāvim *N.D.*, atbildētājas Daugmales pašvaldības pārstāvei Terēzijai Solai un trešajai personai *S.L.*,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.D.* pieteikumu par Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmuma (sēdes protokols Nr.1, 10-19.§ un 10-27.§) atzīšanu par prettiesisku un grozīšanu, nosakot, ka zemes gabals „Paceplīši" nododams *I.D.* lietošanā ar tiesībām privatizēt, sakarā ar *I.D.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 11.oktobra spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] *I.D.* 2006.gada 13.janvārī Daugmales pagasta padomei iesniedza iesniegumu ar lūgumu rast iespēju privatizēt valsts brīvo zemes gabalu, kas atrodas blakus *I.D.* nekustamajam īpašumam „Arumi" ar kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*.

[2] Ar Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmumu „Iesniegumu izskatīšana" (sēdes protokola Nr.1 10-19.§) (turpmāk – Lēmums 10-19), izskatot *I.D.* iesniegumu, nolemts:

1) rīkot zemes gabala „Paceplīši" 0,7 ha platībā zemes kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/* (turpmāk arī – zemes gabals „Paceplīši") izlozi starp visiem pretendentiem, kas pieteikušies uz pašvaldībai piekrītošās zemes privatizāciju Daugmales pagastā;

2) noteikt izlozes datumu 2006.gada 3.marts pulksten 14.00;

3) informēt visus pretendentus, kuri iesnieguši iesniegumus Daugmales pagasta padomē, rakstiski par iespēju piedalīties zemes gabala „Paceplīši" izlozē.

Ar Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmumu „Par zemes gabala nodošanu privatizācijai un nosaukuma piešķiršanu" (sēdes protokola Nr.1 10-27.§) (turpmāk – Lēmums 10-27):

1) nodots privatizācijai pašvaldībai piekrītošs zemes gabals ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/* 0,7 ha kopplatībā;

2) privatizācijas kārtība noteikta kā atklāta izloze 2006.gada 3.martā plkst.14.00;

3) zemes gabalam ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/* apstiprināts nosaukums „Paceplīši".

[3] 2006.gada 28.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.D.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums, kurā lūgts atzīt par prettiesisku Lēmumu 10-27 un grozīt to, nosakot, ka zemes gabals „Paceplīši" nododams *I.D.* lietošanā ar tiesībām to privatizēt.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] 2006.gada 13.janvārī pieteicēja Daugmales pagasta padomei iesniedza iesniegumu ar lūgumu piešķirt viņai lietošanā ar tiesībām privatizēt zemes gabalu „Paceplīši", kas robežojas ar viņai piederošo zemes gabalu „Arumi".

2006.gada 2.februārī, ierodoties Daugmales pagasta padomē, lai noskaidrotu iesnieguma virzību, pieteicēja ieraudzīja paziņojumu par zemes gabala „Paceplīši" nodošanu privatizācijai un izlozi 2006.gada 3.martā. Pieteicēja saņēma Daugmales pagasta padomes sēdes protokola izrakstu un padomes sēdes izrakstu.

[3.2] *I.D.* uzskata, ka Lēmums 10-27, kas liedz tiesības privatizēt zemes gabalu „Paceplīši", ir pretrunā likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrās daļas 3.punktam, jo pieteicējai ir prioritāras tiesības iegūt lietošanā zemes gabalu „Paceplīši" un Daugmales pagasta padomes rīcībā nav informācijas par citām personām, kuru tiesības šajā ziņā būtu lielākas kā pieteicējai.

[3.3] Zemes gabalu „Paceplīši" nododot trešajai personai, tā lietošanai būs nepieciešams apgrūtināt kādu citu nekustamo īpašumu, līdz ar to sekas īpašuma nodošanai privatizācijā izsoles kārtībā būs citu personu īpašuma tiesību aizskārums.

[4] Daugmales pagasta padome (turpmāk – padome vai atbildētāja) rakstveida paskaidrojumos pirmās instances tiesai norādīja, ka neatzīst pieteikumu turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[4.1] Pēc precīzas zemes uzmērīšanas darbu veikšanas nekustamajiem īpašumiem „Ceplīši" un „Arumi", atklājās brīvs valstij piekrītošs zemes gabals 0,7 ha platībā, kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, kam pašvaldība piešķīra nosaukumu „Paceplīši".

[4.2] Līdz 2006.gada 25.janvārim, kad padome sēdē skatīja jautājumu par zemes gabala „Paceplīši" turpmāko izmantošanu un pieņēma Lēmumu 10-19 un Lēmumu 10-27 (turpmāk kopā saukti arī – pārsūdzētie lēmumi), padomē bija saņemti 5 iesniegumi par brīvās zemes piešķiršanu lietošanā ar privatizācijas tiesībām.

Pieteicējas iesniegums par īpašuma nodošanu nebija jāapmierina nekavējoties, jo saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrās daļas 1. un 2.apakšpunktu ziņām par brīvajiem zemes gabaliem ir jābūt pieejamām vismaz mēnesi no pirmā iesnieguma saņemšanas, kura laikā arī citas personas var iesniegt savus pieprasījumus. Lēmums par izsoles rīkošanu nav prettiesisks, jo pastāvēja iespēja, ka mēneša laikā padomē savu iesniegumu var iesniegt personas, kuru tiesības uz zemes gabalu „Paceplīši" ir līdzvērtīgas pieteicējas tiesībām, tādējādi izsole būtu jārīko.

[4.3] 2006.gada 20.februārī Daugmales pagasta padomē tika saņemts īpašuma „Ceplīši" īpašnieces *S.L.* iesniegums. Atbilstoši arhīva robežu plānam, zemes gabals „Paceplīši" vēsturiski bijis piederīgs īpašumam „Ceplīši" un „Paceplīši" ir izveidojušies neprecīzas zemes mērīšanas rezultātā.

S.L. saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrās daļas 2.punktu ir prioritāras tiesības uz zemes gabalu „Paceplīši" attiecībā pret citām personām. Tādēļ izsludinātā izsole tika atcelta un *S.L.* iesniegums tika nodots izskatīšanai padomes sēdē jautājuma izlemšanai par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemes gabalu „Paceplīši".

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 11.oktobra spriedumu tiesa

1) atcēla ar tā pieņemšanas dienu Lēmumu 10-27 un Lēmumu 10-19 daļā, ar kuru zemes gabalu ar kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/* nolemts nodot privatizācijai un noteikta privatizācijas kārtība – atklāta izsole;

2) atzina par prettiesisku Lēmumu 10-27 un Lēmumu 10-19 daļā, ar kuru zemes gabala ar kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/* privatizācijas izlozi nolemts rīkot 2006.gada 3.martā pulksten 14:00;

3) noraidīja I.D. prasījumu par labvēlīga akta par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pastāvīgā lietošanā izdošanu;

4) izbeidza tiesvedību prasījumā par Lēmuma 10-27 un Lēmuma 10-19 atzīšanu par prettiesiskiem daļā, kurā nolemts zemes gabalam piešķirt nosaukumu „Paceplīši" un informēt visus pretendentus, kuri iesnieguši iesniegumus Daugmales pagasta padomē, rakstiski par iespēju piedalīties zemes gabala „Paceplīši" izlozē.

Spriedumā norādīti turpmāk minētie motīvi.

[5.1] Tiesa konstatēja turpmāk norādītos apstākļus lietā.

[5.1.1] Nekustamo īpašumu Rīgas rajona Daugmales pagasta „Ceplīšos", kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, un „Arumos", kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, zemes uzmērīšanas un robežu precizēšanas rezultātā izveidojās zemes gabals 0,7 ha platībā, kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*.

[5.1.2] 2006.gada 13.janvārī pašvaldībā saņemts pieteicējas iesniegums ar lūgumu privatizēt brīvo zemes gabalu.

[5.1.3] Ar Lēmumu 10-19 nolemts:

1) rīkot zemes gabala „Paceplīši" 0,7 ha platībā zemes kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/* izlozi starp visiem pretendentiem, kas ir pieteikušies uz pašvaldībai piekrītošās zemes privatizāciju Daugmales pagastā;

2) noteikt izlozes datumu 2006.gada 3.marts pulksten 14:00;

3) informēt visus pretendentus, kuri iesnieguši iesniegumus Daugmales pagasta padomē, rakstiski par iespēju piedalīties zemes gabala „Paceplīši", kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, izlozē.

Minētā lēmuma ievaddaļā norādīts, ka lēmums pieņemts, izskatot pieteicējas iesniegumu.

[5.1.4] Ar Lēmumu 10-27 nolemts:

1) zemes gabalu ar kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, 0,7 ha platībā nodot privatizācijai;

2) privatizācijas kārtību noteikt kā atklātu izlozi 2006.gada 3.martā pulksten 14:00;

3) zemes gabalam ar kadastra nr.*/dzēsts kadastra numurs/* apstiprināt nosaukumu „Paceplīši".

Minētais lēmums pamatots ar likuma „Par pašvaldībām" 15.panta 13.punktu, Ministru Kabineta 2001.gada 31.jūlija noteikumu Nr.344 „Par nekustamā īpašuma mērķu noteikšanas un sistematizācijas kārtību" 4.,7. un 8.punktu, Ministru Kabineta noteikumu Nr.384 „Par adresācijas noteikumiem" 5. un 12.punktu, 2005.gada 15.jūlija likuma „Par grozījumiem aizsargjoslu likumā" $32.^{2}$panta otro daļu, likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" 2.panta 1., 2. un 3.punktu.

[5.1.5] Informācija par Daugmales pagasta 2006.gada 25.janvāra lēmumu tika novietota pašvaldības telpās. Papildus lēmumā minētajam informācijā bija ietverta norāde, ka pretendentu pieteikumi iesniedzami līdz 2006.gada 28.februārim pulksten 17:00 Daugmales pagasta padomes sekretārei.

[5.1.6] Pieteicējai adresētajā 2006.gada 1.februāra vēstulē Nr. 02-5/1-17 pašvaldība norādīja, ka zemes gabals „Paceplīši" nodots privatizācijai un, ievērojot, ka ir pieteikušies vairāki pretendenti, 2006.gada 3.martā pulksten 14:00 tiek rīkota izloze.

[5.1.7] Kopš 2004.gada decembra pašvaldības nepamierināto zemes pieprasītāju sarakstā sastāv *I.B.*, *L.S.* un *V.M.*, kuri pašvaldībai adresētajos iesniegumos lūdza piešķirt zemi lietošanā.

Laika posmā no 2006.gada 24.janvāra līdz 16.februārim ieskaitot pašvaldībā valsts brīvo zemi pieprasījuši *E.S.*, *I.I.*, *Ā.B.*, *I.P.*, *V.G.*, *I.S.*, *Dz.B.* un 2006.gada 20.februārī *S.L.*, kurā iesniegumā norādīja, ka viņa vēlas piedalīties „Paceplīšu" lietošanas tiesību izlozē, jo minētais zemes gabals robežojas ar viņai piederošo nekustamo īpašumu „Ceplīši".

[5.1.8] 2006.gada 3.martā rīkotā izloze tika pārtraukta, jo tās gaitā tika konstatēts, ka „Paceplīši" zeme ir iztrūkstošā īpašuma „Ceplīši" zeme un uz minēto zemes gabalu īpašuma tiesības atjaunojamas „Ceplīšu" zemes mantiniecei *S.L.*.

[5.2] Tiesa secināja, ka pieteikumā ietverti divi prasījumi: 1) atzīt par prettiesisku Daugmales pagasta padomes 2005.gada 25.janvāra administratīvo aktu, kurš ietverts Daugmales pagasta padomes sēdes izrakstā un Daugmales pagasta padomes sēdes protokolā; 2) grozīt Daugmales pagasta padomes lēmumu par zemes gabala „Paceplīši" nodošanu privatizācijai izlozes ceļā un noteikt, ka zemes gabals „Paceplīši" nododams *I.D.* lietošanā ar tiesībām to privatizēt.

[5.3] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 184.pantam pieteikumu tiesā var iesniegt par: 1) administratīvā akta izdošanu, atcelšanu (atcelšanu pilnībā vai daļā, arī grozīšanu), spēkā esamību (atzīšanu par spēkā neesošu, atzīšanu par spēku zaudējušu, arī administratīvā akta atzīšanu par spēkā esošu) vai atzīšanu par prettiesisku; 2) iestādes faktisko rīcību; 3) no ārējā normatīvā akta tieši izrietošu konkrētu publiski tiesisko attiecību pastāvēšanu, nepastāvēšanu vai to saturu, ja attiecīgās tiesiskās intereses nav iespējams realizēt ar šā panta 1. un 2.punktā minēto pieteikumu; 4) publisko tiesību līguma atbilstību tiesību normām, tā spēkā esamību, noslēgšanu vai izpildes pareizību.

Atbilstoši APL 253.panta trešajai daļai tiesa var grozīt administratīvo aktu un noteikt konkrētu tā saturu likumā paredzētajos gadījumos.

[5.3.1] Tiesa norādīja, ka pieteicēja, iesniedzot zemes īpašuma pieprasījumu Daugmales pašvaldībai, uzsāka administratīvo procesu, kura mērķis bija lauku zemes piešķiršana īpašumā. Atbilstoši pieteikumā ietvertajam prasījumam procesa mērķis reducēts uz zemes gabala „Paceplīši" iegūšanu pastāvīgā lietošanā. Saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otro daļu pieprasījumi attiecībā uz zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā iesniedzami pagasta pašvaldībai, kas pieņem lēmumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka tiesību normas nenosaka tiesas kompetenci grozīt pašvaldības lēmumus spriedumā apskatāmajos jautājumos, tiesa atzina, ka pieteicējas prasījums nodot viņas lietošanā zemes gabalu „Paceplīši" APL 184.panta izpratnē ir prasījums par labvēlīga akta izdošanu.

Skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Ja šādi priekšnoteikumi pastāv, tiesa uzdod iestādei izdot labvēlīgu aktu. Ievērojot minēto, tiesai nav pamata izšķirt tiesību jautājumu pieteicējas ierosinātajā ceļā – grozot attiecīgu Daugmales pagasta domes lēmumu.

[5.3.2] Atbilstoši likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" 4.panta pirmajai daļai zemes privatizācija lauku apvidos veicama: 1) atjaunojot zemes īpašuma tiesības bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem; 2) piešķirot Latvijas Republikas pilsoņiem zemes īpašuma tiesības par samaksu.

Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda, ka pieteicējai attiecībā uz pieprasīto zemi nav bijušā zemes īpašnieka (pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju) vai īpašnieka mantinieces statusa.

Likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" 15.pants citstarp noteic, ka zemi var piešķirt īpašumā par samaksu Latvijas Republikas pilsoņiem, kuriem tā piešķirta pastāvīgā lietošanā. Likums neparedz, ka zemi var iegūt īpašumā, piedaloties pašvaldības rīkotajā atklātajā izlozē

Tiesa secināja, ka zemi īpašumā var iegūt individuāli noteikts tiesību subjekts – persona, kurai zeme noteiktajā kārtībā piešķirta pastāvīgajā lietošanā.

Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta pirmā daļa nosaka, ka fizisko personu pieprasījumi attiecībā uz zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā, kuri iesniegti pēc 1997.gada 9.septembra, tiek izskatīti tikai šādos gadījumos: 1) ja šīm personām zemes lietošanas tiesības pāriet no citām fiziskajām personām, 2) ja tiek pieprasīta brīvā, valstij piekrītošā zeme. Minētā likuma 2.panta otrā daļa citsatarp nosaka, ka zemes pieprasījumi iesniedzami līdz 2006.gada 1.jūnijam pagasta pašvaldībai, kas pieņem lēmumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā. Lēmumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā iesniedz Valsts zemes dienesta attiecīgajai rajona nodaļai. Pagasta pārskata plāns, kurā iezīmēti brīvie zemes gabali, ir brīvi pieejams jebkuram zemes pieprasītājam; zemes pieprasītāju saraksts izliekams redzamā vietā pašvaldības telpās. Pieprasījumi izskatāmi ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kas attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemts pirmais pieprasījums. Ja attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemti vairāki pieprasījumi, tie apmierināmi šādā secībā: 1) ēku un būvju īpašnieku pieprasījumi attiecībā uz platību, kas nepieciešama šo ēku un būvju uzturēšanai; 2) bijušo zemes īpašnieku (lietotāju) pieprasījumi, ja viņi pieprasa līdzvērtīgu zemi tai zemei, uz kuru viņiem likumā paredzēto ierobežojumu dēļ netiek atjaunotas īpašuma tiesības; 3) to zemes gabalu īpašnieku (lietotāju) pieprasījumi, kuru zeme robežojas ar pieprasāmo zemes gabalu;

Saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta trešo daļu, ja uz vienu un to pašu zemes gabalu pretendē vairāki vienas prioritātes zemes pieprasītāji, zemes gabala saņemšanas tiesības pagasta pašvaldības noteiktajā kārtībā izšķir lozējot.

Tiesa secināja, ka tiesiski nav iespējams izlemt pieprasījumu par zemes īpašuma tiesību piešķiršanu, iekams likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktajā kārtībā nav izlemts jautājums par zemes lietošanas tiesībām.

Ievērojot minēto regulējumu, tiesa atzina, ka pieteicējas ierosinātajam procesam ir jānoslēdzas ar pašvaldības lēmumu par pieprasītās zemes piešķiršanu lietošanā vai arī atteikumu piešķirt zemi lietošanā. Visi pārējie lēmumi, kas šajā procesā ir pieņemti, tostarp Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmumi, ar kuriem nolemts zemes gabalu „Paceplīši" nodot privatizācijai, rīkojot atklātu izsoli, ir starplēmumi. Proti, ar

minētajiem atbildētājas lēmumiem nevienas privātpersonas, ieskaitot pieteicēju, tiesības (zemes lietošanas tiesības vai īpašuma tiesības) nav nedz noraidītas, nedz piešķirtas. Tajā pat laikā tiesības netika arī atteiktas. Minētajos lēmumos tika noteikts zemes gabala tiesiskais stāvoklis – privatizācijai nodots zemes gabals un privatizācijas tiesību iegūšanas veids un procedūra – tiesību izloze.

[5.3.3] Tiesa norādīja, ka, neraugoties uz to, ka pēc būtības pārsūdzētie lēmumi daļā par zemes gabala „Paceplīši" privatizāciju izlozes kārtībā, ir starplēmumi, to tiesiskums turpmāk norādīto apsvērumu dēļ ir pārbaudāms anoloģiski administratīvā akta tiesiskumam.

Atbilstoši APL 1.panta trešās daļas 3.punktam starplēmumi tiesas kontrolei netiek pakļauti, izņemot gadījumu, kad tas pats par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskas intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošu.

Tiesas ieskatā pārsūdzētie lēmumi daļā, kurā nolemts privatizēt zemes gabalu, rīkojot atklātu izlozi, aizskar pieteicējas tiesības uz viņas pieteikuma izskatīšanu privatizācijas procesu regulējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā – primāri izlemjot zemes lietošanas tiesību jautājumu un sekundāri zemes privatizācijas jautājumu. Ar pārsūdzētajiem lēmumiem tiek apieta likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktā kārtība, kādā fiziska persona var iegūt zemes lietošanas tiesības.

[5.4] Tiesa atzina, ka jāpārbauda: 1) vai 2006.gada 25.janvārī pastāvēja priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīgā akta izdošanai; 2) vai pārsūdzētie starplēmumi ir tiesiski.

[5.5] Pašvaldībai, ja tiek pieprasīta brīvā, valstij piekrītošā zeme, jāpieņem lēmums par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā. Savukārt, ja uz vienu un to pašu gabalu pretendē vairāki vienas prioritātes zemes pieprasītāji, zemes gabala saņemšanas tiesības pagasta pašvaldības noteiktajā kārtībā izšķir lozējot. Izlozes mērķis ir noteikt, kuram no vairākiem pretendentiem piešķiramas zemes lietošanas tiesības.

Tā kā lietā nepastāv strīds par to, ka zemes gabals „Paceplīši" ir uzskatāms par brīvo, valstij piekrītošo zemi un attiecībā uz to pašvaldībai pirms 2006.gada 1.jūnija bija iesniegti pieprasījumi, tostarp arī pieteicējas pieprasījums, pašvaldība nebija tiesīga, neizlemjot pieprasījumus likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktajā kārtībā, pieņemt lēmumu par zemes gabala privatizāciju, turklāt likumā „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" neparedzētajā kārtībā – rīkojot izsoli.

Tiesa atzina, ka pārsūdzētie lēmumi par zemes gabala „Paceplīši" nodošanu privatizācijai, rīkojot atklātu izsoli, ir atzīstami par prettiesiskiem un ir atceļami. Savukārt daļā par noteikto izlozes datumu un laiku pārsūdzētie lēmumi ir zaudējuši spēku, tādēļ šajā daļā lēmumus iespējams atzīt par prettiesiskiem, bet tos nevar atcelt.

[5.6] Atbilstoši likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta pirmajai, otrajai trešajai daļai kompetence pieņemt lēmumu attiecībā uz fizisko personu pieprasījumiem par brīvās, valstij

piekrītošās zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā ir attiecīgajai pašvaldībai. Turklāt lēmums pašvaldībai ir jāpieņem ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kad attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemts pirmais pieprasījums.

Tiesa atzina, ka lietā nepastāv strīds, ka pirmais pieprasījums, kas pašvaldībā ir saņemts tieši attiecībā uz zemes gabalu „Paceplīši", ir pieteicējas 2006.gada 13.janvāra iesniegums. Taču minētais pats par sevi nerada pieteicējai tiesības prasīt, lai pašvaldība lēmumu par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pastāvīgā lietošanā pieņem pirms likumā noteiktā termiņa. Tāpēc vien nepamatots ir pieteicējas prasījums par labvēlīgā akta izdošanu, jo pašvaldība 2006.gada 25.janvārī šādu lēmumu tiesisku apsvērumu dēļ pieņemt nedrīkstēja.

Turklāt, likums „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" nenosaka pašvaldībai galējo lēmuma pieņemšanas termiņu. Tādējādi pašvaldībai šajā ziņā ir piešķirta rīcības brīvība, kura jāizmanto, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtās likuma 10.panta piektajā daļā nostiprināto labas pārvaldības principu, kas citstarp ietver taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Tādējādi nepamatots ir pieteicējas arguments, ka pašvaldībai lēmums attiecībā uz zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pastāvīgā lietošanā vajadzēja pieņemt pēc mēneša no pirmā pieteikuma, tas ir, pieteicējas 2006.gada 13.janvāra pieteikuma, saņemšanas.

Tiesas ieskatā apstāklis, ka pieteicējas iesniegums ir bijis pirmais, atbilstoši tiesiskajam regulējumam nerada viņai priekšrocības zemes iegūšanai lietošanā. Savukārt pieteicējas arguments, ka pašvaldībā nav saņemti augstākas vai vienādas ar pieteicēju prioritātes personu iesniegumi par brīvo, valstij piekrītošas zemes piešķiršanu lietošanā, ir daļēji nepamatots. Pieteicējai var piekrist, ka pašvaldībā nav saņemti augstākas prioritātes pieprasījumi un tādējādi neatbilst patiesībai atbildētāja arguments par pretējo.

Lai gan atbildētāja apgalvoja, ka *S.L.* pieprasījumam ir augstāka prioritāte, tiesa, izvērtējot viņas pieteikumu pašvaldībai, secināja, ka *S.L.* nelūdz piešķirt zemes gabalu „Paceplīši" kā bijušā zemes īpašnieka mantiniece, bet pieprasa uz tādiem pašiem pamatiem, kā pieteicēja. Proti, *S.L.* norāda, ka zemes gabals „Paceplīši" robežojas ar viņas nekustamo īpašumu „Ceplīši".

Tādējādi zemes pieprasītāju vidū ir vienas prioritātes ar pieteicēju zemes pieprasītāja – *S.L.*, kuras pieteikums pašvaldībai arī ir iesniegts termiņā, kādā fiziskās personas ir tiesīgas prasīt piešķirt pastāvīgā lietošanā.

Atbilstoši likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" ietvertajam regulējumam zemes lietošanas tiesību jautājums izšķirams, vienas prioritātes pretendentiem piedaloties izlozē.

Tiesa norādīja, ka, ievērojot minēto, pašvaldībai atbilstoši likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktajai kompetencei un

noteiktajā kārtībā ir jāpieņem lēmums par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pastāvīgā lietošanā. Tiesa atzina, ka pašvaldībai nebija pienākuma šādu lēmumu pieņemt pieteicējas norādītajā laikā un termiņā. Tāpat pašvaldībai nav pienākuma, izlemjot pieteicējas pieteikumu, izdot viņai labvēlīgu lēmumu, jo atbilstoši lietā konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, ir pamats uzskatīt, ka arī trešās personas *S.L.* pieteikums atbilst tādai pašai prioritātei kā pieteicējas pieteikums. Līdz ar to minēto personu zemes lietošanas tiesības izšķiramas lozējot.

[5.7] Atbilstoši tiesību normām zemes pieprasītāja tiesība vai tiesiska interese nekonkurēt ar citiem tiesību pieprasītajiem nav aizsargājama tiesība vai interese. Ņemot vērā, ka subjektīvās tiesības prasīt brīvās, valstij piekrītošās zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā ir jebkurai fiziskai personai, taču šo tiesību īstenošana ir atkarīga no tā vai fiziskā persona ir informēta par to, ka konkrētais zemes gabals atbilst attiecīgajam statusam, tiesa atzina, ka pašvaldības rīcība, publiskojot šādu informāciju pirms lēmuma pieņemšanas, atbilst labas pārvaldības principam.

Tiesa atzina, ka pārsūdzētajiem starplēmumiem daļā, kurā zemes gabalam piešķirts nosaukums „Paceplīši" un nolemts informēt visus pretendentus par iespējām piedalīties zemes gabala izlozē, nav tādas iedarbības, lai būtu pamats tos pakļaut tiesas kontrolei. Tiesa norādīja, ka pamatojoties uz APL 282.panta 1.punktu, tiesvedība šajā daļā izbeidzama, ja lieta nav izskatāma administratīvā procesa kārtībā.

[6] *I.D.* iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 11.oktobra spriedumu daļā, ar kuru noraidīts *I.D.* prasījums par labvēlīga akta par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pastāvīgā lietošanā izdošanu un ar kuru izbeigta tiesvedība prasījumā par Lēmuma 10-27. un Lēmuma 10-19. atzīšanu par prettiesiskiem daļā, kurā nolemts zemes gabalam piešķirts nosaukums „Paceplīši" un informēt visus pretendentus, kuri iesnieguši iesniegumus Daugmales pagasta padomē, rakstiski par iespēju piedalīties zemes gabala „Paceplīši" izlozē.

Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[6.1] Zemes robežas pieteicējai piederošajam zemes gabalam „Arumi", kas atdalīts no zemes gabala „Stieles", robežas noteiktas ar Daugamales pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra lēmumu, zemes robežu plāns apstiprināts 2005.gada 30.jūnijā. Zemes gabals „Paceplīši" izveidojās vienlaicīgi. Interesējoties par šī zemes gabala statusu, pieteicēja uzzināja, ka tā ir brīvā, valstij piekrītošā zeme, tādēļ iesniedza iesniegumu.

[6.2] Tiesa nepareizi izprata Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmuma juridisko dabu, tādēļ nonāca pie nepamatota secinājuma, ka tas ir starplēmums, ka *S.L.* arī ir uzskatāma par pretendentu un ka nav iespējams izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu.

Tiesa nevērtēja apstākli, ka pašvaldība 2006.gada 25.janvāra lēmumā definēja pretendentu loku, noteica, ka zemes gabala „Paceplīši" izloze rīkojama starp visiem pretendentiem, kas ir pieteikušies uz pašvaldībai

piekrītošas zemes privatizāciju Daugmales pagastā. Tādējādi secināms, ka jaunu pretendentu pieteikšanās ir izbeigta ar lēmuma pieņemšanas brīdi un indivīdi var paļauties, ka zemes gabala „Paceplīši" lietošanas tiesības tiks piešķirtas kādam no esošiem pretendentiem likumā noteiktā kārtībā.

Pieteicēja uzskata, ka šāda lēmuma pieņemšana bija pašvaldības kļūda, jo, iespējams, pašvaldība nepietiekami izvērtēja faktisko apstākļu atbilstību tiesiskajiem apstākļiem un tiesai bija jāvērtē šī pašvaldības kļūda.

[6.2] Pieteicēja norāda, ka saskaņā ar APL 10.pantā nostiprināto tiesiskās paļāvības principu, nevienam pretendentam nebija pienākuma pārbaudīt iestādes rīcību, sagatavojoties lēmuma pieņemšanai, tai skaitā iestādei saistošos procesuālos termiņus. Pieteicēja uzskata, ka iestādes iespējamā atbildība par normatīvo aktu neievērošanu vērtējama kā tādas situācijas radīšana, kurā personām, kuras uzskatītu savas tiesības par aizskartām, tostarp *S.L.*, būtu iespēja celt prasību par nodarīto kaitējumu.

Līdz ar to nepelna ievērību tiesas arguments, ka pieteikšanās uz zemes gabala „Paceplīši" lietošanas tiesību piešķiršanu varēja neierobežot turpināties arī pēc 2006.gada 25.janvāra. Ja iestāde ir noteikusi procesuālu termiņu un indivīdi ir tiesīgi paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska, šāda procesuāla termiņa atcelšana pati par sevi jau rada iespējamu tiesību aizskāruma risku. Piesakoties pēc šī termiņa citam pretendentam, aizskāruma risks jau faktiski kļūst par tiesisko interešu aizskārumu.

[6.3] Pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumam par to, ka iestāde ir pārkāpusi normatīvo aktu prasības lēmumu par zemes lietošanas tiesībām izskatot ātrāk kā mēnesi pēc *I.D.* iesnieguma saņemšanas.

Pieteicēja norāda, ka likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrā daļa ir iestādei pienākumu uzliekoša norma, jo nosaka, ka pieprasījumi izskatāmi ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kad attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemts pirmais pieprasījums. Iepriekš minētā norma ir pieņemta pirms APL spēkā stāšanās. Pēc APL spēkā stāšanās jāpiemēro APL 64.pants. Pieprasījuma izskatīšana attiecībā uz indivīdu materializējas tikai un vienīgi administratīva akta formā. Pēc APL spēkā stāšanās nav piemērojamas tādas speciālajos normatīvajos aktos ietvertas normas, kas ir pretrunā Administratīvā procesa mērķiem.

Pieteicēja norāda, ka zemes gabals „Paceplīši" bija uzmērīts ilgstoši pirms pieteicējas iesnieguma, informācija par šo zemes gabalu pagastā bija pieejama un nebija pamata uzskatīt, ka iestādei objektīvi būtu bijis nepieciešams par mēnesi garāks termiņš, lai izlemtu jautājumu par zemes gabala lietošanas tiesībām. Iestādes rīcība 2006.gada 25.janvārī bija saprātīga procesuālo termiņu ziņā, objektīvi pamatota un tāda, kas nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, lai netiktu aizskartas indivīda cilvēktiesības un tiktu nodrošināts efektīvs un darboties spējīgs administratīvais process iestādē.

[6.4] Nepamatots ir tiesas secinājums, ka 2006.gada 25.janvāra lēmums ir starplēmums. Ar starplēmumu netiek nodibinātas, pārgrozītas vai izbeigtas personas tiesības un pienākumi. Mēneša laikā no 2006.gada

13.janvāra likums uzlika par pienākumu pieņemt lēmumu, izdot administratīvu aktu par zemes lietošanas tiesībām vai arī izbeigt lietu.

Pieteicēja uzskata, ka pirmās instances tiesa nav ievērojusi APL 104.pantā noteikto uzdevumu, nav veikusi tiesību normu hierarhijas kontroli un pārliecinājusies, vai tā tiesību norma, uz kuru tiesa atsaucas, vispār ir piemērojama pie lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.

Pieteicējas ieskatā APL 64.panta normai ir augstāks juridiskais spēks nekā likumā ,,Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktam procesuālajam termiņam administratīvā akta izdošanai.

[6.5] Pieteicēja uzskata, ka Daugmales pagasta padome ne tikai varēja, bet viņai bija pienākums mēneša laikā pieņemt lēmumu – izdot administratīvo aktu administratīvajā lietā. Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmums kā lēmums administratīvā akta lietā ir kvalificējams kā administratīvais akts, jo šajā lēmumā bija jābūt noteiktām pieteicējas tiesībām saņemt lietošanā zemes gabalu ,,Paceplīši".

[6.6] Mēneša termiņš bija pagājis ne vēlāk kā 2006.gada 13.februārī. *S.L.* savu pieteikumu iesniedza ne agrāk kā 2006.gada 20.februārī. Līdz ar to nepamatots ir tiesas arguments, ka *S.L.* ir otra pretendente uz zemes gabalu ,,Paceplīši". Pirmkārt, Daugmales pagasta padome ir maldinājusi *S.L.* par to, ka atbilstoši Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra lēmumam ir tiesības iesniegt pieteikumu dalībai izlozē viena mēneša laikā. Otrkārt, šis jautājums pieteicējas ieskatā ir risināms citas lietas ietvaros kā iestādes faktiskā rīcība pret *S.L.* un iespējama kaitējuma nodarīšana.

[6.7] Pieteicēja uzskata, ka tiesa nav novērsusi iestādes prettiesisko rīcību un iespējamo interešu apdraudējumu, jo spēkā neesoša pašvaldības lēmuma vietā vispār nav nekāda tiesiska regulējuma. Tiesas secinājums par pašvaldības turpmāko rīcības brīvību izpaužas tikai sprieduma motīvu daļā, kur tiesa sniedz norādījumu par iespējamību rīkot izlozi starp pieteicēju un *S.L*. Savukārt sprieduma rezultatīvajā daļā vispār šāds tiesas norādījums nav ietverts.

[7] Daugmales pagasta padome rakstveida paskaidrojumos norāda, ka *I.D.* apelācijas sūdzība ir nepamatota turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[7.1] Nepareizs ir pieteicējas apgalvojums, ka zemes gabalam ,,Paceplīši" robežu uzmērīšana notika vienlaicīgi ar zemes gabalu ,,Arumi" un ,,Stieles" precīzo uzmērīšanu. Brīvais zemes gabals izveidojās tikai pēc divu iepriekšminēto zemes gabalu uzmērīšanas. Pašvaldībai bija nepieciešama informācija par šī zemes gabala platību, bija nepieciešams piešķirt tam nosaukumu un kadastra numuru. Tas izdarāms tikai ar pagasta padomes lēmumu. Līdz ar to nebija iespējams veikt jebkādas nekavējošas darbības ar zemes gabalu.

[7.2] Daugmales pagasta padome 2006.gada 25.janvāra sēdē skatīja jautājumu par zemes gabala ,,Paceplīši" turpmāko izmantošanu, bija saņemti pieci iesniegumi par brīvās zemes piešķiršanu lietošanā ar tiesībām privatizēt. Apstāklis, ka pieteicēja uzsver savas prioritātes tiesības uz

konkrēto zemes gabalu, neliedz tiesības pašvaldībai pieņemt lēmumu par izlozes rīkošanu. Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrās daļas 1.un 2.punkts paredz citu personu tiesības mēneša laikā no pirmā iesnieguma saņemšanas pieteikties uz zemes gabalu.

Pārskats par pagasta teritorijā esošajām brīvajām zemēm ir brīvi pieejams jebkuram zemes prasītājam, bet prasījumi izskatāmi ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kad saņemts pirmais pieprasījums. Likums neparedz cik ilgā laikā pašvaldībai jāizskata jautājums par attiecīgā zemes gabala nodošanu kādai personai lietošanā vai īpašumā.

[7.3] Atbildētāja piekrīt tiesas argumentam, ka pārsūdzētais lēmums daļā bija prettiesisks, ka pārsūdzētais lēmums ir starplēmums.

[7.4] Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" paredz, ka bijušo īpašnieku mantinieki var iesniegt pieteikumus par īpašumu tiesību atjaunošanu uz jebkuru brīvo zemi Latvijas teritorijā līdz 2008.gada 31.decembrim. Atbildētāja uzskata, ka padome nav pārkāpusi likuma normas, traktējot *S.L.* iesniegumu kā bijušā īpašnieka mantinieces iesniegumu par īpašumu tiesību atjaunošanu uz mantojamās zemes iztrūkstošo daļu, jo *S.L.* tiesību nepārzināšanas dēļ iesniegumā norādīja, ka grib pretendēt uz „Paceplīši" zemi kā pierobežniece.

[7.5] Pareizs ir tiesas secinājums, ka tā nevar lemt par labvēlīga administratīvā akta izdošanu pieteicējai. Atbildētāja norāda, ka jautājumus par brīvo zemju piešķiršanu lietošanā skata pašvaldība, kuras teritorijā attiecīgā zeme atrodas. Nekādi lēmumi par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu kādai personai nav pieņemti.

Šobrīd jautājumus par īpašuma tiesību atjaunošanu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem skata Centrālā zemes komisija.

[7.6] Nepamatots ir pieteicējas arguments, ka APL normai ir augstāks juridisks spēks kā nekā likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" speciālajām normām. Pašvaldībai savi lēmumi ir jāpieņem atsaucoties uz konkrētām speciālo likumu normām, izskatot to administratīvā akta formā.

[8] Tiesas sēdēs pieteicējas pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā minētajiem pamatiem un precizēja, ka Lēmums 10-27 tiek pārsūdzēts daļā par 1. un 2.punktu, netiek pārsūdzēts daļā par 3.punktu, ar kuru zemes gabalam tiek piešķirts nosaukums „Paceplīši". Savukārt Lēmums 10-19 tiek pārsūdzēts daļā par 3.punktu, ar kuru nolemts informēt pretendentus par iespēju piedalīties zemes gabala „Paceplīši" izlozē.

Atbildētājas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina, papildu paskaidroja, ka, konstatējot kļūdu, ka *S.L.* nav atjaunotas īpašuma tiesības uz visu zemi, *S.L.* dokumenti tika nosūtīti Centrālajai zemes komisijai jautājuma izlemšanai par īpašuma tiesību atjaunošanai uz zemi.

S.L. neatzina apelācijas sūdzību, norādīja, ka ir saņēmusi Centrālās zemes komisijas 2008.gada 29.februāra vēstuli Nr.807Ī/t par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota.

[10] APL 302.panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

[10.1] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka izskatāmajā gadījumā pieteicēja ar pieteikumu tiesā pārsūdzējusi divus atbildētājas lēmumus (skat. šā apgabaltiesas sprieduma [5.1.3], [5.1.4], [5.2] punktus):

1) Lēmumu 10-19, kas pieņemts, izskatot *I.D.* iesniegumu, un kurā nolēmumu daļā ietverti trīs punkti: pirmais - par zemes gabala „Paceplīši" izlozes rīkošanu; otrais - par izlozes datuma noteikšanu; trešais - par pretendentu informēšanu par izlozi;

2) Lēmumu 10-27, kas pieņemts par zemes gabalu „Paceplīši" un kurā nolēmumu daļā ietverti trīs punkti: pirmais - par zemes gabala nodošanu privatizācijai; otrais - par privatizācijas kārtības noteikšanu – izlozi 2006.gada 3.martā; trešais - par nosaukuma „Paceplīši" piešķiršanu zemes gabalam.

Pirmās instances tiesa izskatāmajā lietā konstatēja, ka pieteicējas prasījums ir arī par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par zemes gabala „Paceplīši" nodošanu viņai lietošanā ar tiesībām to privatizēt (skat. šā apgabaltiesas sprieduma [5.3.1] punktu).

[10.2] Ievērojot pieteicējas apelācijas sūdzības apjomu *(lietas lapa 120-124)*, apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedums ir stājies spēkā daļā, ar kuru prasījumi apmierināti daļā, tas ir: 1) daļā, ar kuru atcelts Lēmuma 10-19 pirmais punkts un atcelts Lēmuma 10-27 pirmais punkts un otrais punkts daļā par privatizācijas kārtības noteikšanu kā atklātu izlozi; 2) daļā ar kuru atzīts par prettiesisku Lēmuma 10-19 otrais punkts un Lēmuma 10-27 otrais punkts daļā par izlozes datumu. Tāpat spriedums ir stājies spēkā daļā, ar kuru izbeigta tiesvedība par Lēmuma 10-27 trešo punktu.

[10.3] Tā kā apelācijas sūdzība ir iesniegta par pirmās instances spriedumu daļā, ar kuru noraidīts prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu pieteicējai lietošanā un daļā, ar kuru izbeigta tiesvedība daļā par Lēmuma 10-19 trešo punktu, apgabaltiesa pieteicējas prasījumu pārbaudīja minētajā daļā.

[11] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par faktiskajiem apstākļiem, ko konstatēja pirmās instances tiesa un kas norādīti šā apgabaltiesas sprieduma [5.1] punktā. Līdz ar to apgabaltiesa pievienojas minētajai apstākļu konstatācijai un to atkārtoti nenorāda.

Apgabaltiesa no Daugmales pagasta padomes 2006.gada 25.janvāra sēdes protokola *(lietas lapa 156-173)* papildus konstatēja, ka par pašvaldības tālāko rīcību ar zemes gabalu „Paceplīši" ir izlemts Lēmumā 10-27. Attiecībā uz personām, kuras iesniegušas iesniegumus par pašvaldības teritorijā esošās brīvās valsts zemes piešķiršanu lietošanā un privatizāciju, pašvaldība pieņēmusi analogus lēmumus Lēmumam 10-19, proti, attiecībā uz *Ā.B.* iesniegumu lēmums ietverts sēdes protokola Nr.1 10-21.§, attiecībā uz *I.B.*, *L.S.*, *V.M.*, *E.S.*, *I.I.*, kā arī pieteicējas un *Ā.B.* iesniegumiem - sēdes protokola Nr.1 10-27.§, kurā norādīts par izlozes rīkošanu un apstiprināti zemes gabala „Paceplīši" izlozes noteikumi.

Lietā ir strīds par to, vai pašvaldībai, ņemot vērā faktu, ka *I.D.* pirmā iesniedza prasījumu par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu lietošanā ar tiesībām privatizēt un ka minētais zemes gabals robežojas ar pieteicējas īpašumu „Arumi", bija jāpieņem administratīvais akts par zemes gabala „Paceplīši" piešķiršanu *I.D.*.

[12] 2005.gada 1.septembrī stājās spēkā Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums (turpmāk – Privatizācijas pabeigšanas likums), kura 4.panta pirmā daļa noteic, ka valstij vai pašvaldībai piederošu vai piekrītošu neapbūvētu zemesgabalu nodod privatizācijai un privatizē saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Attiecībā uz brīvās valstij piekrītošās zemes piešķiršanu lietošanā zemes reformu reglamentējošās normas noteica turpmāk minēto.

Atbilstoši likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam pēc 1997.gada 9.septembra iesniegtie fizisko personu pieprasījumi attiecībā uz zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā tiek izskatīti tikai gadījumā, ja tiek pieprasīta brīvā, valstij piekrītošā zeme. Minētā likuma 2.panta otrā daļa citastarp nosaka, ka zemes pieprasījumi iesniedzami līdz 2006.gada 1.jūnijam pagasta pašvaldībai, kas pieņem lēmumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā. Lēmumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā iesniedz Valsts zemes dienesta attiecīgajai rajona nodaļai. Pagasta pārskata plāns, kurā iezīmēti brīvie zemes gabali, ir brīvi pieejams jebkuram zemes pieprasītājam; zemes pieprasītāju saraksts izliekams redzamā vietā pašvaldības telpās. Pieprasījumi izskatāmi ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kas attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemts pirmais pieprasījums. Ja attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemti vairāki pieprasījumi, tie apmierināmi noteiktā secībā. Savukārt likuma 2.panta trešā daļa paredzēja, ja uz vienu un to pašu zemes gabalu pretendē vairāki vienas prioritātes zemes pieprasītāji, zemes gabala saņemšanas tiesības pagasta pašvaldības noteiktajā kārtībā izšķir lozējot.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas secinājums, ka tiesiski nav iespējams izlemt pieprasījumu par zemes

īpašuma tiesību piešķiršanu, iekams likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" noteiktajā kārtībā nav izlemts jautājums par zemes lietošanas tiesībām, ir pareizs.

Līdz ar to apgabaltiesa, pamatojoties uz APL 307.panta ceturto daļu, (noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, kas attiecas uz kārtību, kādā bija veicama jautājuma par zemes piešķiršanu lietošanā izskatīšana, ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai) pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā izteiktajai argumentācijai, kas norādīta šā sprieduma [5.3.2], [5.3.3], [5.5], [5.6] punktos.

[13] Apgabaltiesa noraida kā nepamatotu pieteicējas argumentu par APL normu piemērošanu, risinot jautājumu par zemes piešķiršanu lietošanā. Kā jau norādīts iepriekš šā sprieduma [12] punktā, atbilstoši likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" speciālajai normai - 2.panta otrajai daļai pieprasījumi izskatāmi ne agrāk kā pēc mēneša no brīža, kad attiecībā uz konkrēto zemes gabalu saņemts pirmais pieprasījums, bet lēmums par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā pašvaldībai bija jāpieņem līdz 2007.gada 1.septembrim.

Vienlaikus apgabaltiesa konkrētās lietas izskatīšanas laikā konstatēja, ka ar Centrālās zemes komisijas 2008.gada 29.februāra lēmumu Nr.807 Ī/t *(lietas lapa 147-148)* ir atzīts, ka ir pierādītas *S.L.* mantošanas tiesības uz Daugmales pagasta „Ceplīšu" zemi. Tādējādi ir mainījušies lietas faktiskie apstākļi, ko pamatoti norādīja atbildētāja.

[14] Apgabaltiesas ieskatā pirmās instances tiesa pamatoti secināja, ka Lēmuma 10-19 trešais punkts ir starplēmums (skat.[5.7].punktu), līdz ar to pamatoti izbeidza tiesvedību šā prasījuma daļā, pamatojoties uz APL 282.panta 1.punktu, jo lieta nav izskatāma administratīvā procesa kārtībā. Līdz ar to spriedumā ietvertais lēmums par tiesvedības izbeigšanu atstājams negrozīts saskaņā ar APL 323.panta pirmās daļas 1.punktu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 323.panta pirmās daļas 1.punktu Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atzīt par nepamatotu un noraidīt *I.D.* pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par zemes gabala „Paceplīši" Daugmales pagastā nodošanu *I.D.* pastāvīgā lietošanā ar tiesībām privatizēt.

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas spriedumu daļā, ar kuru izbeigta tiesvedība lietā daļā par Daugmales pagasta padomes 2006.gada

25.janvāra lēmuma (sēdes protokols Nr.1, 10-19.§) 3.punkta atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	S.Gintere
Tiesneši	(paraksts)	M.Osmane
	(paraksts)	E.Puriņš

NORAKSTS PAREIZS: